

банківську діяльність»; Інструкції Національного Банку України «Про безготівкові розрахунки в господарському обороті України», «Про порядок ведення касових операцій у народному господарстві України», «Про організацію роботи з готівкового обігу установами банків України» тощо. Питання розрахунків регламентується окремими листами Національного Банку України та низкою інших нормативно-правових актів.

Я вважаю, що законодавство у даній сфері потребує більшої деталізації, точності та регулярного оновлення.

Отже, питання розрахункових документів, є досить актуальним на сьогоднішній час. Воно є дуже важливим для розвитку національної економіки, і потребує більш чіткої законодавчої регламентації. На мою думку в законодавстві треба більше уваги приділяти таким формам безготівкових розрахунків як чеки, акредитив і векселі, не оминаючи при цьому і готівкові розрахунки.

Стабільність фінансової системи України і національної економіки безпосередньо пов'язана зі стабільністю розрахункової системи, тобто з наявністю надійного механізму платежів, що дозволяють безперебійно здійснювати розрахункові операції.

Список використаної літератури:

1. Господарський Кодекс України // Відомості Верховної Ради. – 2003. - №18. – ст. 144.
2. Підгірний Коллекція України – К · III квіт 2003 – 384 с
3. Закон України "Про банки і банківську діяльність" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, N 5-6, ст.30).

СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД ВИКОНАННЯ ЗВОРОТНОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Курін'овська Людмила Анатоліївна, здобувач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ

Відносно суб'єктного складу виконання зворотних зобов'язань то слід зазначити, що визначальною ознакою, що характеризує суб'єктів зворотного зобов'язання, які відповідно до ч. 1 ст. 510 ЦК України слід іменувати сторонами між якими обов'язково існує правовий зв'язок, на основі власне якого, ми можемо встановити прив'язку сторін до конкретного зворотного зобов'язання.

Цей правовий зв'язок полягає в обов'язку боржника вчинити на користь кредитора певну дію(відшкодувати вартість всього (гроші інше майно), що було передано кредитором під час виконання обов'язку в основному зобов'язанні).

Тому, слід погодитися з думкою О.В. Дзері, що коли говорять про суб'єктів виконання зобов'язання, в багатьох випадках мають на увазі саме кредитора і боржника, між якими зазвичай відбувається реалізація прав та виконання обов'язків, що випливають із зобов'язання[1, с. 661].

Т.В. Бодnar визначаючи суб'єктів виконання зобов'язання зазначав,

що визначаючи суб'єктів виконання зобов'язання ми розуміємо не лише сторін зобов'язання (як суб'єктів зобов'язального правовідношення), але й інших осіб, участь яких у зобов'язанні (шляхом його виконання і прийняття виконання) обумовлена договором, законом або випливає із суті зобов'язання чи звичаїв ділового обороту, з метою забезпечення адекватного правового закріплення їх ролі у виконанні зобов'язання [2, с.28].

Отже, можемо зробити висновок, що одним з елементів належного виконання зворотного зобов'язання є його виконання належними сторонами. Вказана позиція підтверджується ч. 1 ст. 527 ЦК України де зазначено, що боржник зобов'язаний виконати свій обов'язок, а кредитор - прияти виконання особисто, якщо інше не встановлено договором або законом, не випливає із суті зобов'язання чи звичай ділового обороту особисте виконання обов'язку боржником і особисте прийняття виконання кредитором визнані загальним правилом виконання зобов'язання.

При цьому слід звернути увагу, що в основному зворотні зобов'язання передбачають їх виконання однією стороною, але є випадки коли таке виконання передбачає наявність декількох боржників (ст. 124 ЦК України «Відповідальність учасників повного товариства за його зобов'язаннями» та ст. 544 ЦК України «Виконання за цінним папером»). На підтвердження сказаному приведемо положення с. 54 ЦК України в якій зазначається, що боржник, який виконав солідарний обов'язок, має право на зворотну вимогу (ретрес) до кожного з решти солідарних боржників у рівній частці, якщо інше не встановлено договором або законом, за вирахуванням частки, яка припадає на нього. Якщо один із солідарних боржників не сплатив частку, належну солідарному боржникові, який у повному обсязі виконав солідарний обов'язок, несплаченнє припадає на кожного з решти солідарних боржників у рівній частці. У вказаних випадках йдеться про зобов'язання з множинністю суб'єктного складу.

Список використаних джерел:

1. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / О.В. Дзер (керівник авт. кол.), Д.В. Боброва, А.С. Довгерт та ін.; За ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової ... Кн. 1 – 720 с.
2. Боднар Т. В. Суб'єкти виконання договірного зобов'язання // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 6. – С. 28–31.

ЩОДО ДОГОВІРНОЇ ПРИРОДИ НОВАЦІЙ В ЦІВІЛЬНОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

Падун Євген Володимирович, здобувач кафедри цивільного права і процесу Національної академії внутрішніх справ

Такий договір (новація) за своєю правовою природою є консенсусальним, так як припинення похідного зобов'язання пов'язано з моментом досягнення сторонами угоди про його заміну новим